

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

03 04 2026

м. Київ

№ 568

Про затвердження Примірною положення про наукового амбасадора закладу вищої освіти, наукової установи

Відповідно до пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (із змінами), на виконання завдання 5.2.2.8. операційної цілі 5.2.2., завдання 6.2.3.4. операційної цілі 6.2.3., завдання 7.3.1.4. операційної цілі 7.3.1. Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України до 2027 року, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 березня 2024 року № 276 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2024 року № 1149), з метою сприяння інтеграції української науки до Європейського дослідницького простору, розширення участі українських закладів вищої освіти та наукових установ у міжнародних наукових мережах і програмах, а також розвитку інструментів наукової дипломатії

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Примірне положення про наукового амбасадора закладу вищої освіти, наукової установи (далі – Примірне положення), що додається.
2. Закладам вищої освіти та науковим установам використовувати Примірне положення під час розроблення власних положень про наукового амбасадора та внутрішніх актів, що регулюють їх залучення та діяльність.
3. Директорату розвитку науки (Мозолевич Григорій) забезпечити оприлюднення цього наказу.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Курбатова Дениса.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Міністерства освіти і науки
України**

ОЗ світче 2026 № 568

Примірне положення про наукового амбасадора закладу вищої освіти, наукової установи

Це Примірне положення про наукового амбасадора закладу вищої освіти, наукової установи (далі – Положення) є примірним і рекомендується до застосування закладами вищої освіти, науковими установами (далі – Організація) шляхом адаптації до їхнього правового статусу, структури та ресурсів.

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає мету, завдання, організаційні засади діяльності, права та обов'язки, порядок відбору, призначення, взаємодії, звітності та припинення повноважень наукового амбасадора Організації (далі – науковий амбасадор).

1.2. Науковий амбасадор є залученою Організацією особою, яка має історичний або інший зв'язок з Організацією, яка діє на громадських (добровільних) засадах. Діяльність наукового амбасадора спрямована на розвиток міжнародної наукової співпраці, наукової дипломатії, підвищення міжнародної видимості Організації та інтеграцію української науки до європейського і світового наукового простору.

1.3. Діяльність наукового амбасадора здійснюється з дотриманням Конституції України, законів України та інших нормативно-правових актів, зокрема законодавства у сфері запобігання корупції, захисту персональних даних, інформації та доступу до публічної інформації, а також внутрішніх актів Організації, що регламентують комунікації та взаємодію з громадськістю.

1.4. Статус наукового амбасадора є почесним і не замінює основного місця роботи особи. Науковий амбасадор не перебуває у трудових відносинах з Організацією, якщо інше прямо не передбачено її внутрішніми актами.

1.5. Науковий амбасадор здійснює взаємодію з третіми особами та представляє Організацію у сфері наукової, освітньої та міжнародної діяльності і комунікації в межах мандату, визначеного внутрішнім актом Організації.

Представництво Організації у переговорах, підписання документів від її імені допускаються лише за наявності окремого письмового уповноваження,

виданого відповідно до внутрішніх правил Організації, із чітким визначенням предмета, обсягу та строку таких повноважень.

Позиції та офіційні повідомлення Організації доводяться до відома третіх осіб у формах, визначених її внутрішніми актами, або шляхом посилання на офіційні інформаційні ресурси Організації.

1.6. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

Науковий амбасадор – особа (резидент, нерезидент), залучена Організацією у порядку, визначеному цим Положенням, для здійснення завдань і функцій, визначених розділом 3, повноваження якої можуть передбачати здійснення діяльності як у національному, так і переважно або виключно у міжнародному науковому просторі з фокусом на розвиток двосторонньої та багатосторонньої наукової співпраці, міжнародних програм, наукової дипломатії та взаємодії з іноземними партнерами;

Мандат (доручення) наукового амбасадора – письмовий документ Організації, що визначає строк, географію, тематику діяльності, очікувані результати, межі повноважень, правила комунікації та звітності, дозволені формати комунікацій, окремі правила репутаційного контролю;

Координатор програми наукових амбасадорів – визначений Організацією структурний підрозділ та/або посадова особа, відповідальні за організаційний супровід, комунікацію та моніторинг діяльності наукових амбасадорів.

Програма – комплексна стратегічна ініціатива Організації, спрямована на формування постійної мережі наукових амбасадорів та визначення стратегічних цілей і завдань їх діяльності, зокрема, але не виключаючи іншого, з метою посилення міжнародної академічної присутності Організації, розвитку сталих партнерств із провідними науковими та освітніми установами світу, інтеграції до Європейського дослідницького простору та глобальних наукових мереж, а також підвищення конкурентоспроможності наукових досліджень і освітніх програм.

1.7. Принципами діяльності наукового амбасадора є: законність, добросовісність, прозорість, політична нейтральність у межах виконання функцій, недискримінація, повага до академічної свободи, конфіденційність, відповідальне та коректне представлення інформації.

2. Статус, організаційна підпорядкованість та координація

2.1. Наукові амбасадори формують мережу наукових амбасадорів Організації, яка функціонує як консультативно-комунікаційний механізм розвитку міжнародного наукового співробітництва та системної промоції української науки.

2.2. Організаційне забезпечення діяльності мережі наукових амбасадорів здійснює Координатор програми, що призначається Організацією, який:

здійснює координацію взаємодії між науковими амбасадорами та Організацією;

надає методичні матеріали, інформаційні повідомлення, базові комунікаційні повідомлення (за потреби);

організовує наради, навчальні/інформаційні сесії;

приймає та опрацьовує звіти, узагальнює результати.

2.3. Науковий амбасадор взаємодіє з Організацією переважно через Координатора програми, якщо інше не визначено мандатом або рішенням Організації.

2.4. Використання найменування «Науковий амбасадор Організації» може здійснюватися лише протягом строку дії мандату та відповідно до правил комунікацій, визначених розділом 10 цього Положення.

3. Мета, завдання та функції наукового амбасадора

3.1. Метою діяльності наукового амбасадора є сприяння:

підвищенню міжнародної видимості та репутації української науки в особі Організації;

розвитку міжнародної наукової, науково-технічної та інноваційної співпраці;

залученню зовнішнього фінансування досліджень Організації;

інтеграції української дослідницької спільноти в особі Організації до міжнародних мереж і програм;

поширенню стандартів академічної доброчесності та відкритої науки;

залучення представників діаспори;

зміцнення національної ідентичності науковців за кордоном.

3.2. Основними завданнями наукового амбасадора є:

3.2.1. Підтримка та розвиток комунікацій з науковими, освітніми, грантодавчими та інноваційними інституціями у визначеній мандатом країні/регіоні/секторі.

3.2.2. Сприяння участі науковців Організації у міжнародних програмах і ініціативах (з урахуванням пріоритетів Організації).

3.2.3. Виявлення та первинна оцінка можливостей партнерства (консорціуми, мережі, спільні проекти, лабораторії, візити, угоди про співпрацю).

3.2.4. Представлення української науки в особі Організації на публічних подіях відповідно до мандату (конференції, форуми, круглі столи, семінари).

3.2.5. Налагодження контактів з українською науковою діаспорою та залучення її потенціалу для співпраці (відповідно до етичних та правових вимог).

3.2.6. Надання Координатору програми узагальненої інформації про тенденції, ризики та бар'єри міжнародної співпраці (аналітичні нотатки, пропозиції).

3.2.7. Сприяння промоції принципів відкритої науки, наукової етики та академічної добросовісності через комунікаційні та освітні активності (відповідно до мандату).

3.3. Функції наукового амбасадора включають:

комунікаційну (поширення узгодженої інформації, представлення на подіях, підтримка контактів);

мережеву (формування та підтримка партнерських взаємодій, сприяння створенню консорціумів);

консультативну (надання пропозицій Організації щодо пріоритетів, інструментів, подій);

аналітичну (узагальнення інформації про можливості та ризики, пропозиції щодо їх мінімізації).

3.4. Залучення наукового амбасадора до експертизи та/або відбору заявок на фінансування за рахунок недержавних коштів в інтересах та/або від імені Організації, яке здійснюється на підставі окремого рішення Організації, що визначає предмет і межі такого залучення, порядок роботи, критерії, а також процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

3.5. У разі здійснення діяльності за кордоном науковий амбасадор:

дотримується законодавства держави перебування;
враховує рекомендації Організації щодо чутливих міжнародних комунікацій;

узгоджує участь у репутаційно чутливих або публічно значущих заходах.

4. Права наукового амбасадора

4.1. Науковий амбасадор має право:

4.1.1. Отримувати від Координатора програми інформаційні та методичні матеріали, необхідні для виконання мандату, в межах компетенції Організації та з урахуванням режимів доступу до інформації.

4.1.2. Ініціювати та пропонувати Організації заходи, партнерства та комунікаційні активності, пов'язані з метою цього Положення.

4.1.3. Брати участь у заходах, що організуються Організацією або партнерами, за погодженням із Координатором програми (у разі потреби).

4.1.4. Використовувати статус наукового амбасадора у спосіб, передбачений цим Положенням та мандатом, зокрема отримувати лист-підтвердження/ідентифікаційні матеріали.

4.1.5. Звертатися до Організації з пропозиціями щодо вдосконалення інструментів міжнародної співпраці у сфері науки та інновацій.

4.1.6. Мати офіційну афіліацію при Організації у наукових публікаціях, профілях у наукометричних та бібліографічних базах (ORCID, Scopus, Web of Science, Google Scholar тощо), виступах, дослідницьких та освітніх проектах.

4.1.7. Використовувати подвійну афіліацію (із закордонною установою та Організацією) у формах, які допускаються правилами відповідних наукових видань, баз даних та внутрішніми актами Організації.

4.2. Формулювання афіліації Організації погоджується з Координатором програми та використовується науковим амбасадором послідовно у публікаціях, виступах та заявках на гранти.

4.3. Здійснення прав науковим амбасадором не може порушувати права та законні інтереси третіх осіб, правила конфіденційності та вимоги щодо запобігання конфлікту інтересів.

5. Обов'язки та стандарти діяльності

5.1. Науковий амбасадор зобов'язаний:

5.1.1. Діяти добросовісно та професійно, виключно в межах мандату та цього Положення.

5.1.2. Дотримуватися законодавства України та застосовних правил приймаючих організацій/майданчиків, де здійснюється діяльність.

5.1.3. Дотримуватися принципів публічної та інституційної нейтральності у межах виконання функцій наукового амбасадора та утримуватися від заяв, які можуть бути обґрунтовано сприйняті як офіційна позиція Організації без погодження.

5.1.4. Дотримуватися вимог щодо академічної доброчесності, коректності інформації та етичної комунікації.

5.1.5. негайно повідомляти Координатора програми про обставини, які можуть спричинити репутаційні ризики для Організації або мережі наукових амбасадорів.

5.2. Конфлікт інтересів:

5.2.1. Науковий амбасадор зобов'язаний подавати заяву про наявність/відсутність конфлікту інтересів у порядку, визначеному Організацією, та оновлювати її у разі зміни обставин.

5.2.2. У разі виникнення реального або потенційного конфлікту інтересів науковий амбасадор зобов'язаний:

письмово повідомити Координатора програми;
утриматися від дій/комунікацій у відповідній справі до отримання позиції Координатора програми;
у разі необхідності заявити самовідвід від відповідної активності/проекту.

5.3. Заборона комерційного використання:

5.3.1. Науковий амбасадор не має права використовувати статус для прямої чи прихованої реклами товарів, робіт, послуг, а також для отримання будь-яких переваг або винагород, що можуть вплинути на неупередженість діяльності.

5.3.2. Допускається зазначення місця основної роботи, афіліації, наукових ступенів і звань наукового амбасадора як елементу професійної ідентифікації, якщо це не створює враження комерційного представництва Організації.

5.4. Персональні дані та конфіденційність:

5.4.1. Якщо науковий амбасадор у межах діяльності отримує персональні дані (контактні дані учасників подій тощо), він зобов'язаний забезпечити їх обробку та передачу лише за наявності належних правових підстав та з дотриманням вимог законодавства про захист персональних даних.

5.4.2. Науковий амбасадор зобов'язаний не розголошувати інформацію з обмеженим доступом, яка стала відома йому у зв'язку з виконанням мандату.

5.5. Науковий амбасадор у межах виконання мандату сприяє захисту національних інтересів України у сфері науки та освіти, зокрема шляхом відповідального представлення позицій української наукової спільноти, протидії поширенню маніпулятивних або дезінформаційних наративів з боку Російської Федерації (далі також - РФ) та Республіки Білорусь, пов'язаних із збройною агресією проти України, а також дотримання принципу відмови від інституційної

та особистої співпраці з науковими, освітніми та іншими організаціями РФ як держави-агресора і Республіки Білорусь та пов'язаними з ними структурами.

6. Відбір, призначення, строк повноважень та припинення мандату

6.1. Ініціаторами висування кандидатури на роль наукового амбасадора можуть бути керівництво Організації, колегіальні органи, структурні підрозділи, партнери Організації, а також сам кандидат за наявності попередньої підтримки Організації. Відбір кандидатів на роль наукового амбасадора здійснюється Організацією на засадах відкритості та доброчесності шляхом конкурсного відбору або цільового добору (у разі спеціалізованих потреб), що визначається рішенням Організації.

6.2. Вимоги до кандидатів:

наявність підтверженого досвіду у сфері науки/інновацій/вищої освіти або наукового менеджменту;

наявність міжнародних контактів та/або досвіду міжнародної співпраці у відповідній сфері/регіоні;

належна ділова репутація, дотримання стандартів доброчесності; комунікаційна спроможність та володіння відповідними іноземними мовами на рівні, достатньому для виконання мандату;

наявність міжнародного досвіду навчання, досліджень або професійної діяльності (не менше 6 місяців сукупно).

6.2.1. Статус наукового амбасадора не може бути наданий особі, щодо якої у встановленому законодавством порядку встановлено факт порушення вимог законодавства України під час перетину державного кордону або перебування за межами України в період дії правового режиму воєнного стану.

6.3. Пакет документів кандидата включає: мотиваційну заяву, резюме, пропозицію щодо плану діяльності, декларацію конфлікту інтересів, згоду на обробку персональних даних (з урахуванням вимог законодавства).

6.4. Рішення щодо призначення наукового амбасадора оформлюється розпорядчим актом Організації (наказ, розпорядження, рішення уповноваженого органу). Науковому амбасадору видається мандат (доручення).

6.5. Строк повноважень наукового амбасадора визначається мандатом і встановлюється терміном до 2 років з можливістю продовження за результатами діяльності.

6.6. Підстави припинення мандату:

закінчення строку дії мандату в разі не продовження його дії;

подання науковим амбасадором письмової заяви про припинення повноважень;

неможливість виконання мандату з об'єктивних причин;
систематичне невиконання обов'язків або умов мандату;
встановлення конфлікту інтересів, який не може бути врегульований;
порушення вимог щодо комунікацій, конфіденційності, доброчесності або
неправомірне/комерційне використання статусу наукового амбасадора;
виникнення істотних репутаційних ризиків для Організації, обґрунтовано
пов'язаних з поведінкою наукового амбасадора.

6.7. Процедура дострокового припинення мандату:

6.7.1. Координатор програми ініціює перед Організацією розгляд питання та письмово повідомляє наукового амбасадора про підстави.

6.7.2. Науковому амбасадору надається можливість надати письмові пояснення у строк, визначений повідомленням, але не менше 5 (п'ять) календарних днів.

6.7.3. Рішення про припинення мандату приймається Організацією та оформлюється відповідним актом.

6.7.4. У разі потреби Організація здійснює публічне повідомлення про припинення мандату.

7. Організація роботи, планування та взаємодія

7.1. Науковий амбасадор здійснює діяльність відповідно до індивідуального плану, узгодженого з Координатором програми, та в межах мандату.

7.2. Форми діяльності можуть включати:

участь у заходах і зустрічах;
організацію/співорганізацію подій за участю Організації або інших зацікавлених осіб;
підтримку комунікацій і встановлення контактів;
підготовку пропозицій, аналітичних нотаток, переліків можливостей співпраці;
сприяння участі Організації у міжнародних консорціумах.

7.3. Координатор програми може проводити регулярні координаційні зустрічі з науковими амбасадорами та запитувати інформацію, необхідну для узагальнення результатів діяльності мережі.

8. Інформування, моніторинг та оцінювання результативності

8.1. Науковий амбасадор надає Координатору програми інформацію про свою діяльність та її результати у формах і строки, визначені мандатом, зокрема:

коротка квартальна (або за інший період) інформаційна довідка; річна інформаційна довідка (у разі мандату понад 6 місяців); позачергова інформаційна довідка (за запитом Організації у разі значущих подій або ризиків).

8.2. Звіти можуть містити: перелік проведених активностей, ключові контакти/партнерства, результати та досягнуті домовленості (за наявності), бар'єри та ризики, пропозиції щодо подальших кроків, а також якісні кейси (історії успіху) з підтвердними матеріалами, якщо це не порушує конфіденційність.

8.3. Моніторинг діяльності наукового амбасадора здійснюється Координатором програми та/або визначеною Організацією робочою групою на підставі звітів, досягнення цілей мандату та дотримання стандартів цього Положення.

Під час оцінювання результативності діяльності наукового амбасадора враховуються, зокрема: кількість і якість встановлених партнерств, ініційованих або підтриманих проєктів, академічних мобільностей, спільних проєктів, публікацій, публічної видимості Організації, а також відгуки партнерських організацій.

8.4. Результати моніторингу можуть бути підставою для продовження, уточнення або припинення мандату.

9. Фінансове та матеріально-технічне забезпечення

9.1. Діяльність наукового амбасадора здійснюється на безоплатних засадах, якщо інше не передбачено внутрішніми актами Організації або фінансується за умовами відповідних зовнішніх чи внутрішніх програм чи проєктів.

9.2. Організація також може відповідно до окремої угоди передбачати відшкодування документально підтверджених витрат наукового амбасадора, пов'язаних з виконанням мандату (проїзд, проживання, участь у заходах, реєстраційні внески тощо), за умови:

наявності відповідного рішення Організації;
здійснення таких витрат відповідно до кошторису, грантових, донорських, благодійних або інших не заборонених законом джерел фінансування;

дотримання вимог фінансової дисципліни, звітності та внутрішніх процедур Організації.

9.3. Науковий амбасадор не має права приймати від імені Організації будь-яке фінансування, подарунки чи інші вигоди, що можуть створити конфлікт інтересів або вплинути на неупередженість його діяльності.

9.4. Отримання науковим амбасадором фінансової, матеріальної, організаційної або будь-якої іншої підтримки, у тому числі у формі грантів, стипендій, компенсації витрат, оплати проїзду чи проживання, забезпечення участі у заходах, надання послуг, майна або інших майнових чи немайнових вигод, від держави-агресора – РФ та/або Республіки Білорусь, їх органів державної влади, державних органів, підприємств, установ і організацій, а також від юридичних осіб, створених або зареєстрованих відповідно до законодавства зазначених держав, їх філій, представництв чи афілійованих структур, незалежно від місця їх державної реєстрації або здійснення діяльності, не допускається.

Заборона, визначена цим пунктом, також поширюється на отримання підтримки від фізичних або юридичних осіб, які прямо чи опосередковано контролюються зазначеними державами або особами, пов'язаними з ними відносинами контролю, власності чи фінансування, виступають їх представниками, діють в їх інтересах або є кінцевими бенефіціарними власниками яких є громадяни РФ чи Республіки Білорусь (крім випадків, коли такі особи перебувають під міжнародним захистом або мають інший законний статус, що виключає їх зв'язок із державою-агресором).

Науковий амбасадор зобов'язаний здійснювати належну перевірку джерел отримання будь-якої підтримки та утримуватися від її прийняття у разі наявності обґрунтованих підстав вважати, що така підтримка прямо або опосередковано походить із джерел, зазначених у цьому пункті.

10. Комунікації, використання найменування Організації, інформаційна безпека

10.1. Науковий амбасадор у публічних комунікаціях зобов'язаний чітко відокремлювати:

власні наукові/експертні погляди;
офіційні позиції Організації (які можуть поширюватися лише за погодженням або шляхом посилання на офіційні джерела Організації).

10.2. Рекомендований дисклеймер у публічних виступах/публікаціях, якщо не здійснюється поширення офіційно погоджених повідомлень: «Дію як Науковий амбасадор Організації у межах повноважень. Висловлені мною оцінки

є експертними та не є офіційною позицією Організації, якщо прямо не зазначено інше.»

10.3. Використання логотипів, бланків, офіційної символіки Організації, а також створення враження офіційного представництва допускається лише за правилами, встановленими Організацією, та/або за окремим погодженням.

10.4. Науковий амбасадор зобов'язаний дотримуватися базових вимог інформаційної безпеки та кібергігієни, зокрема під час обміну робочими матеріалами та контактами, і не використовувати неперевірені канали для передачі конфіденційних даних.

10.5. У разі кризових комунікацій, інформаційних атак, спроб маніпулятивного використання статусу або неправомірних посилок на Організацію науковий амбасадор невідкладно інформує Координатора програми та діє відповідно до наданих інструкцій.

11. Преференції та інституційна підтримка

11.1. Організація забезпечує науковому амбасадору інституційну підтримку, необхідну для виконання його мандату та розвитку міжнародної науково-технічної співпраці.

11.2. Науковий амбасадор може користуватися такими преференціями:

отримання офіційної інституційної підтримки Організації, у тому числі через листи, рекомендації та підтвердження афіліації для участі у міжнародних проектах, консорціумах та експертній діяльності;

пріоритетний доступ до інформації про міжнародні програми, партнерства, грантові можливості та інші ініціативи, що відповідають завданням наукового амбасадора, визначеним цим Положенням;

сприяння встановленню міжнародних контактів та організаційний або комунікаційний супровід у межах реалізації наукової дипломатії;

участь у мережі наукових амбасадорів, експертних консультаціях та стратегічних заходах Організації;

публічну інституційну підтримку та висвітлення результатів діяльності відповідно до комунікаційної політики Організації;

можливість рекомендації кандидатури наукового амбасадора до міжнародних експертних мереж, програм або партнерських ініціатив;

фінансове забезпечення (у разі рішення Організації) згідно з п.9 цього Положення.

11.3. Надання зазначених преференцій здійснюється з урахуванням результативності діяльності наукового амбасадора та наявних ресурсів

Організації і не створює трудових чи фінансових зобов'язань Організації, якщо інше прямо не передбачено її рішенням.

12. Відповідальність та наслідки порушень

12.1. Науковий амбасадор несе відповідальність за порушення вимог цього Положення та законодавства України у встановленому законом порядку.

12.2. Порушенням цього Положення, зокрема, вважається:

неправомірне представництво Організації або заяви від імені Організації без уповноваження;
комерційне використання статусу;
приховування конфлікту інтересів;
розголошення інформації з обмеженим доступом;
поширення недостовірної інформації, що завдає шкоди репутації Організації чи української науки;
інші порушення, встановлені Організацією.

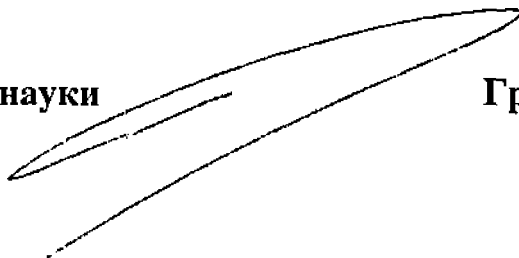
12.3. За результатами встановлених порушень Організація може застосувати організаційні заходи, включаючи попередження, призупинення активностей відповідно до мандату, дострокове припинення мандату, а також публічне уточнення статусу наукового амбасадора, якщо це необхідно для захисту інтересів Організації.

13. Прикінцеві положення

13.1. Питання, не врегульовані цим Положенням, вирішуються Організацією у межах компетенції відповідно до законодавства України та з урахуванням мети діяльності мережі наукових амбасадорів.

13.2. Зміни до цього Положення вносяться у порядку, встановленому для його затвердження.

**Генеральний директор
директорату розвитку науки**

Григорій МОЗОЛЕВИЧ